Ч. 200 (14.097). Львів, вівторок 30. липня 1935. Pocztowa uprate opłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Страхіття на Великій Україні.

СПРАВА 37-ОХ.

Усім нам добре залишилися в памяти ті кріваві оргії, що мали місце минулого року в місяці грудні на Великій Україні. Тоді то Найвищий Військ. Суд СССР у Києві, під проводом відомого Уншліхта (з роду жид) і його тов. Ричкова та Ґорячева (оба москалі), розглядав справу 37 осіб, обвинувачених „в орґанізації підготовки терористичних актів проти працівників радянської влади", — як писали київські „Вісті" з 18. грудня 1934 р.

З тих 37 осіб суд засудив тоді **28 на кару смерти через розстріляння**, а 9-х „суд, зважаючи на те, що виявились нові обставини, постановив — як писали „Вісті" — направити на додаткове слідство".

28 засуджених на смерть розстріляли і майно їх сконфіскували.

Між розстріляними були галичани Іван і Тарас Крушельницькі (брати) та ред. Роман Скавинський, усі зі Львова.

До тих „щасливців", що їх минув розстріл, але які піпали під додаткове слідство, належали м. ін. галичани: Антін Крушельницький (батько обох розстріляних), Юліян Бачинський і Петро Дідушок.

Як те додаткове слідство велося, годі дізнатися, бо судове поступовання велося у строгій тайні. Натомісць з достовірного джерела довідуємося, що м. ін. **Антона Крушельницького, Юліяна Бачинського та Петра Дідушка засудили по 10 літ тюрми. Всіх засуджених вивезли на Соловецькі острови.**

ДАЛЬШІ ЗАСУДИ.

Незалежно від справи 37-х, що ставали під київським військовим судом, велася ще судова справа проти інших осіб, обвинувачених у „контрреволюції".

І так: З галичан (про яких удалося нам довідатись) засудили **по 5 літ вязниці: Богдана, Остапа і лікарку Володимиру Крушельницьких; а по 10 літ вязниці: д-ра Михайла Лозинського, д-ра Миколу Чайківського та багато інших.**

Всіх їх вивезли на далеку північ, на Соловецькі острови або до інших місць заслання.

ТРАҐЕДІЯ РОДИНИ КРУШЕЛЬНИЦЬКИХ.

Родина Крушельницьких зі Львова пережила і далі переживає страшну траґедію. Відомо, що ціла родина Крушельницьких виїхала на Радянщину з малими дітьми, з цілим табором, з меблями і навіть... з улюбленою собачкою. Крушельницькі були дуже певні себе, бо чейже мали вони за собою довгу комуністичну діяльність на західно-українських землях і то після пляну та програми большевицького уряду.

Та ця велика їх певність показалася звичайною ілюзією. Недовго, бо небавком після приїзду Крушельницьких до Харкова, совітська поліція (ГПУ) арештувала спершу молодих, а відтак, дня 5. листопада 1934 р., арештувала й самого сеніора родини Крушельницьких, Антона.

Після розстріляння Тараса й Івана — старий Крушельницький попав у сильний нервовий розстрій, що став на межі божевілля.

Большевики страшно розправилися з родиною Крушельницьких: двох синів розстріляли; старий батько з двома іншими синами й донькою на Соловках; стара мати Крушельницька, далі жінка розстріляного Тараса, жінка Богдана, врешті маленькі внуки (одна дитинка вродилася у два тижні після розстріляння батька!) — гинуть з голоду в Харкові, наклеймлені пятном „неблаґонадьожних"... Рятуються вони в Харкові ще меблями й річами, що їх із собою забрали зі Львова, продаючи їх за безцін, щоб мати хоч чимнебудь занестися і не згинути з голоду в обіцянім раю, до якого завів їх, у найліпшій вірі, старий батько...

Та ще не кінець лихові.

В останнім часі всі три безпомічні жінки дістали від совітської влади наказ забратися з Харкова. Можуть вони вибрати собі місце поселення, де хочуть, але з умовиною, що це місце мусить бути віддалене найменше 50 кільометрів від якогонебудь міста...

До Львова вернутись вони вже не годні, бо ще перед виїздом звідси старий батько вистарав для цілої родини совітське право громадянства.

Що тепер совітська влада зробить з ними, годі знати. Певно пішле їх до якогось табору...

А до всього того нещастя — стару Крушельницьку навістила тепер ще й важка недуга...

Справді, страшна життєва траґедія родини Крушельницьких!

Перед Луговим Святом.

КОМУНІКАТ ВЕЛИКОГО ЛУГУ.

ЗГОЛОШЕННЯ УЧАСТИ У СВЯТІ.

Кожний повітовий і місцевий „Луг" повинен негайно повідомити Головну Старшину Великого Лугу (Львів, вул. Коперника 5) про те, кілько членів приїде до Львова на Лугове свято, що відбудеться в днях 4. і 5. серпня. Зокрема: 1) Кілько вправляючих луговиків і луговичок? 2) Кілько луговиків у приписаних зелених одностроях, а кілько в народніх строях? 3) Кілько луговиків і луговичок стане в понеділок 5 серпня до змагань і до яких саме? 4) Кілько нічлігів приготовити для луговиків і кілько для луговичок?

НАКАЗИ В СПРАВІ ХАРЧІВ.

Головна Старшина пригадує ще раз свої накази в справі припасів харчів на ціле свято, надруковані в чч. 5. і 6. „Вістей з Лугу" з травня й червня ц. р. Головно остерігає Старшина перед купуванням на вулицях міста Львова ріжних непевних ковбас та мороженого („льодів"), бо з цього можуть траплятися нещасливі випадки затроєнь.

Для всіх учасників Лугового Свята буде в Луговому Городі власний буфет, де можна буде дістати по дуже дешевих цінах здорові закуски й напитки (лімонади) без побоювання за здоровля.

ДО ВСІХ СТАРШИН ПІДЛЬВІВСЬКИХ „ЛУГІВ".

Старшини підльвівських „Лугів" повинні заздалегідь приготовити для „Лугів" із дальших околиць краю нічліги й місця відпочинку на суботу 3. серпня ц. р. На суботу пополудні треба визначити дижурних, що зустрічатимуть при входах до села прибуваючі відділи луговиків та розводити їх по назначених кватирах. Треба також подбати наперед про місця постою для підвод.

У Львові будуть забезпечені нічліги тільки для тих „Лугів", що прибуватимуть вечірніми або нічними поїздами в суботу 3. VIII.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВСІХ!

Якщоб якийнебудь „Луг" зустрінула в дорозі на Лугове Свято яка пригода чи перешкода, нехай телефонує з найближчого громадського або поштового уряду чи приватно до Головної Старшини Великого Лугу у Львові, чило телефону 276-14, а ми негайно з місця постараємося відхилити всі пригоди чи перешкоди.

Збирайте датки і дарові книжки для заспокоєння духових потреб наших заточенців і шліть на адресу Т-ва „Просвіта" у Львові, Ринок 10 І.

Льойд Джордж знову на овиді.

Львів, 29. липня 1935.

По-правді, наголовок цієї статті не зовсім правильний: бо Льойд Джордж ніколи з політичного овиду не щезав, навіть тоді, коли не стало його, ані у міністерському кабінеті, ані на чолі „опозиції Його Королівської Величности". Великі індивідуальности мають саме той виключний привілей, що вони завжди „є", навіть коли їх призвище не фіґурує в офіціяльних списках!...

Льойд Джордж має сьогодні поверх 72 роки. Але він усе ще повний життєвої сили й усе ще — найкращий промовець Великої Британії. І Льойд Джордж не тільки не зрезиґнував з політичних амбіцій та претенсій до влади, але заповідає явно і славно боротьбу за владу. Це не повинно нас дивувати: адже Дізраелі перший раз став премієром, маючи 64 роки, вдруге — 70 літ, і правив Великою Британією до 79 року життя. Сам Льойд Джордж перший раз міністром став рівно тому 30. літ, — був у міжчасі міністром торгівлі і фінансів і війни і премієром та головою Найвищої Ради, який накидав свою волю не тільки власному міністрові закордонних справ, але й чужинецьким, — займався в міжчасі всіми можливими проблемами, включно до проблем реєтовности овочевих садів і яринових городів. І саме ті останні питання, наскрізь практичної натури, питання так мовити щоденної потреби сірої людини, є сьогодні прапором, під який старий „валійський лев" виступає до боротьби з урядом Болдуіна-Мекдональда, виступає до боротьби в моменті, коли вдавалось би, що колишній лідер лібералів, який зрадив стару освячену засаду анґлійського лібералізму — свободи торгівлі — та виступив в обороні торговельних імпортових мит, що той політик не має найменших виглядів прийти знову до влади.

Для нас, на перший погляд, це справа дуже далека: міжпартійні внутрішньо-анґлійські спори. А проте надзвичайно цікаво пізнати, які саме гасла емоціонують нарід з найвищою у світі культурою, та довкола яких справ ведеться боротьба за владу у наймогутнішій імперії світа.

Вістка про господарський плян, що його Льойд Джордж предложив був урядові та уряд відкинув, — та вістка облетіла недавно всю пресу, однак нічого читачам не казала. Чули ми, що колиб уряд прийняв був головні тези того пляну, тоді відкрилась би дорога до повороту Льойда Джорджа до коаліційного кабінету, чули ми потім, що та концепція відпала через досить легковажний комунікат уряду, що — мовляв — всі пропозиції Льойда Джорджа здебільша вже реалізовані урядом і то у лекший та практичніший спосіб. Аж ось у суботішньому числі „Нає Фрає Прессе" находимо розмову з Льойдом Джорджом, в якій він сам коротко і ядерно пояснює, у чому полягає його плян, за що йде сьогодні в Анґлії боротьба і що може стати осередньою віссю, довкола якої крутитись буде вся тамошня найближча виборча кампанія.

Льойд Джордж стоїть нині на чолі т. зв. „Акції" мира і відбудови." Пропаґує вона розвязку анґлійської господарської крізи на підставі пляну, що спирається головно на могутніх державних інвестиціях, які далиб працю безробітним, піднесли добробут громадян, піднесли цивілізаційний рівень краю та у висліді звернули державній скарбниці інвестовані капітали сторицею. Всі

подробиці пляну побудовані на дуже точних обрахунках, над пляном працював цілий ряд першорядних фахівців ріжних ділянок.

Конкретно Льойд Джордж пропонує, щоб уряд розписав внутрішню позичку у висоті 250 міліонів фунтів: у краю, мовляв, находяться величезні капітали, які тільки ждуть корисної льокати і тому дістати ті гроші неважко. За ті гроші треба будувати дороги, бо теперішні англійські шляхи — впевняє Льойд Джордж — не годяться для сотень тисяч автомобілів. Треба будувати мости, треба англійцям 2 міліони нових будинків, в яких булоб краще і дешевше жити, ніж досі. Треба відпровадити міліони міського населення назад на село, де вони моглиб плекати овочі, ярину, годувати свині, дріб, підсилювати торгівлю. Треба перевести електрифікацію залізниць, щоби кожний пересічний громадянин-урядовець чи робітник міг скоренько зі свого здорового помешкання за містом дістатись на місце праці, не потрібуючи дуситись у старих переповнених ваґонах та нарікати на віддаль...

Льойд Джордж запевнює, що дістає з усіх закутин краю листи з висловами найбільшого признання і захоплення. Заповідає, що в найближчих виборах буде актуалізувати свій плян, підтримувати всіх кандидатів, без огляду на партійну приналежність, якщо тільки вони будуть признаватись до його пляну, та буде зголошувати власні кандидатури в тих округах, в яких усі кандидати його плян поборюватимуть. Грішми на вибори Льойд Джордж, який сам себе називає „старим виборчим боєвиком" — не турбується: він матиме їх досить!...

Дороги, мости, доми, можність сільсько-господарської культури, вигідні засоби комунікації, ось ці проблеми, які анімують практичних англійців. Факт, що заки уряд відкинув ввесь плян Льойда Джорджа, передтим всетаки довго його студіював та з самим автором переговорював, той факт свідчить про те, що й урядові чинники поважно трактують ті справи та рахуються з їх актуальністю. Маленькі, здавалось би справи, а проте вони найбільш суттєві, вони творять справжній зміст і мудрість правління: як громадянинові держави влекшити й улогіднити життя, як улаштити йому дешеве й гарне помешкання, уможливити працю, дати добрі дороги, вигідні потяги, — дати змогу платити податки, не відчуваючи тягару своїх обовязків супроти держави. Бо тільки тоді громадяни радо ті обовязки виконують і — тільки тоді держава сильна.

Велика Британія є не лише зразком для дипльоматів. Мудрість правління і мудрість політичного думання — ось речі, яких можна — і треба — вчитися на прикладі тієї держави.

Перші тверезі голоси.

Волинь 29. VII. 1935. р.

Як довго істнує на Волині польська преса, лише в останніх днях уперше ми почули тверезі, цілковито слушні слова про українців і про відношення до них. Є це сміливий виступ якогось С. у часописі „Жице Католіцке" (ч. 7) проти збірної відповідальности українського населення за вчинки поодиноких осіб (див. „Діло" ч. 189), а також не менше цікава заява п. Й. В. (Й. Волошиновського?) в ч. 27 часоп. „Волинь" у статті: „Зміст, а не фраза".

Заява п. Й. В. на першому місці волинського офіціозу є так само засадничою, як і цікавою для українського населення. Тому ми й спиняємося на ній окремо.

Назвавши часто повторювані на Волині слова „Без ріжниці ісповідання й національности" порожньою фразою, автор каже:

„Є річчю доказаною, що одиниці, які дозволяють собі накинути силоміць чужу віру чи чужу національнсіть, є духом слабі, морально безвартісні, спідлені й до підлости здібні, та що здобувана таким шляхом „уніфікація" населення держави не є для неї здоровим добутком".

„Але (потрібне) не лише саме академічне зрозуміння, яке вимагає занадто скомплікованого процесу думання, бо ці поняття дуже прості. Річ іде про щось більше — **про практичні наслідки, що виплівають із льоґічного думання**".

Кожний українець може лише бажати собі, щоб і слова п. Й. В. не залишилися фразою, а перейшли в зміст життя Волині.

Але для того, щоб це могло статися, автор мусів би дещо з цієї заяви пояснити, а дещо розвинути. А саме:

Передовсім щодо накидання чужої національноси. Через те, що одиниця є складовою частиною національного орґанізму, то однакову вартість вона має, чи лише сама стає ренеґатом чи спричиняється до ренеґатства своїх братів. Однаково вона є тоді людиною підлою й до підлости здібною.

Накидання чужої національности не є якимсь простим механічним процесом. Процес денаціоналізації складається з цілої скалі моментів: байдужости до свого рідного, занедбування освіти й виховання дітей у національному дусі, недбання про культурно-освітні організації для сучасного й майбутнього поколінь, торгування національними здобутками, мовчазна згода на нищення всього рідного — школи, орґанізацій, господарських станиць, політичних вольностей і т. д.

Все те, згідно з заявою п. Й. В., є людською підлістю, а ті, що це роблять, до підлости здібними.

Це слова правдивої політичної мудрости, (якщо вони не є лише штучною, принагідною фразою): люди, здібні на таку підлість, себто на потурання денаціоналізації свого народу, ослаблення його національної відпорности та прикладання до цього своєї руки, для особистих користей чи безпеки, є справді з погляду державного інтересу безвартісним, шкідливим.

Але чи виходять з цієї правди такі **практичні консеквенції**, про які каже автор? Чи ці люди не фаворизуються? Чи вони не заробляють на своїй мізерній якості й не живуть собі безурботно? Чи на них то там, то тут не спірається волинська „правда" та волинська політика? Чи за свою відємну якість вони наражуються на редукції й позбавлення впливів?

Згідно з формулою п. Й. В. люди чесні, міцні духом, нездібні до ренеґацтва й торговлі душею своїх братів, повинні би бути в пошані й при кермі життям. А чи так воно є?

Залишається побажати п. Й. В., щоб від слів перейшов до діла і з таким самим запалом, як пише свої статті, взявся до вимітання морального сміття з волинської стайні Авгія.

Бо інакше його слова не матимуть ніякої практичної вартости і дійсність не вийде на добро ні одній ні другій стороні. Як уже й тепер не виходить на добро

Senex.

З польської преси.

СТАРА І НОВА ТАКТИКА...

„Курієр Львовскі" має журбу і клопіт. Як довго був у руках ендеків Роєка мав легку роботу: лаяти і санаційний уряд і українців і жидів, промовчувати з тактичних оглядів масонів і соціялістів, та себе славити як єдиного представника „польскосці", польського „правдивого" духа і патріотизму. Колиж часопис той збанкротував (морально вже давно), і до редакції з волі і ласки володіючих чинників вернулися пп. Свірський і Грабик, ситуація стала трохи труднішою: бо мусіла відпасти лайка на санацію, а плятформа редакційної діяльности звузилась до цькування уряду на українців і жидів. Прикро було признавати, що поза ендеками є ще хтось, хто має право до титулу патріота, а проте всетаки робота була поважна і приємна, бо всю свою злість можна було виладовувати на українцях і жидах. Аж ось новий клопіт: почались польсько-українські розмови, після яких міністр Косцялковський зробив свою інспекційну подорож по Східній Галичині, закінчену вечором у львівському воєвідстві. Щоправда, нічого конкретного й практичного з тієї подорожі українці ще не дістали і ніяких познак зміни режіму ще не видно. А проте всетаки ані явно тішитися цим, ані ганити міністра за його слова, за його відвідини „Маслосоюзу", за заповідь зміни національної політики — „Курієр Львовскі" не може, — не може теж „їхати" за українців цілою парою в такий безпардонний спосіб, як це робив досі, бо виходилоб якось і дивно і небезпечно: міг би дехто прийти до переконання, що й пп. Стажевський та Грабик не годяться для санування того часопису, що будь-що-будь є єдиним нині поранним польським щоденником у Львові...

Але преція скинути з себе шкіри українофобів та антисемітів ендеки, „чисті" чи усановані, не можуть. І тому треба тільки вживати більше праці на — стилізацію старих тверджень. Стару протиукраїнську нагінку треба зодягати в таку стилістичну форму, щоб могла перейти крізь Сциллу і Харибду неприємної нинішньої ситуації.

До таких плодів ендецького духа належить теж статтейка пн. „Супроти нової української тактики" в „К. Ль." з 29. ц. м. Починається від полеміки з „Бюлетином Польсько-Українським" на тему Митрополита Шептицького, кінчається на поуках уряду, щоби над „оживленням польської праці думали всі ті, яким подобався би новий напрямок реальної політики українців." Серед усіх тих міркувань — делікатна адмоніція під адресою Варшави, що українська реальна політика це преція тільки тактична українська зміна, яка не виключає з польсько-української дійсности ОУН. та „аґресивних настроїв руско-українських мас" (ще недавно чули ми від тих самих ендеків, що ті настрої „людку" є дуже „спокійні"). Є там теж цілком недвозначна суґестія, що коли польська сторона не хоче перешкаджати українцям у здобуванні господарсько-культурних позицій реальною працею, то всетаки ніяк не повинна з свого боку помагати їм. Навпаки, повинна у підсилюванні польської суспільно- та культурно-господарської праці шукати „рівноважника" для тієї нової української небезпеки...

Бісмарківський „культуркампф" був і є останньою програмою польської ендеції: збільшення польського стану посідання, підсилення польської господарсько-культурної праці і т. д. — це тільки фрази, якими вкрита стара і незломна ендецька доктрина: денаціоналізації та асиміляції українців для здобуття ідеалу — польської однородної національної держави в теперішніх — а то й більших — державних межах.

В українській тактиці прийшли зміни, але в тактиці ендеків змін ніяких нема: заміна слів, що означають той сам зміст, це комедія, а не тактика.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Чи Рада Ліґи Націй зарадить війні?

ФІНАНСОВІ ТРУДНОЩІ ІТАЛІЇ.

ПАРИЖ. 29. 7. ПАТ. Римський кореспондент „Парі Соар" обговорюючи програму праць майбутньої сесії Ради Ліґи Націй твердить, що Італія зачинає займати тепер більш поєднальне становище. Доказом того може бути теж факт, що Італія звільнила темпо висилки своїх військ до Еритреї, що легко можна запримітити в останніх двох тижнях. Якщо в найближчім часі не збільшать висилки, концентрація італійських військ в Африці може бути за слаба, щоб у вересні зачати закроєні на ширшу скалю воєнні ділання. Не знати — пише щоденник — як поділали фінансові трудноші, що виявилися в останньому часі, на первісні пляни ґенерального штабу. На всякий випадок в італійських політичних колах думають, що Італія без війни зможе дипльоматичним шляхом здобути річеві уступки, що вдоволять домагання Італії.

„ВІРИМО У ЛІҐУ НАЦІЙ".

ПАРИЖ, 29. 7. ПАТ. „Ле Пті Журналь" оголошує інтерв'ю свого кореспондента з абісинським негусом. Цісар Абісинії підкреслив зусилля Абісинії щодо шкільництва, гігієни та поборювання невільництва та заявив, що Абісинія досі не перевела мобілізації ані навіть концентрації військ, бо Етіопія вірить у Ліґу Націй. Абісинія хоче тільки одного: жити в мирі зі своїми сусідами і тому сподівається, що второпність державних мужів, які радитимуть у Женеві, присилує імперіялістів шанувати незалежність і ненарушність абісинської території. Абісинія ніяк не погодиться на те, щоб її цивілізували бомбами. Цісар признав, що закупив більшу скількість воєнного виряду в Европі, але думає, що це тільки середник, щоб запевнити краєві безпеку. На закінчення навів слова маршала Ліотея, що треба виявити силу, щоб не треба було її вживати.

ПАРИЖ. 29. 7. ПАТ. Авас повідомляє з Женеви: Секретаріят Ліґи Націй дістав ноту абісинського міністра закордонних справ, що заперечує, будьто би абісинський уряд будьколи зголився на обмеження компетенції арбітрів.

Абісинська нота з 17. липня, що була відповідю на італійську ноту з 14. липня вже висловила погляд, що Рада Ліґи Націй має рішити у справі противних тез обох сторін. В відповіді з 23. липня абісинський уряд вповні підтримує арґументацію свого аґента. Авас здогадується, що з огляду на відповідь Абісинії на італійську ноту, можна вважати майже певною участь Італії бодай у перших зборах Ради.

ІТАЛІЯ СКИНЕ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ.

РИМ, 29. 7. ПАТ. Італійська преса так оцінює враження в Женеві телеграми Мусолінія до ген. секретаря Ліґи у справі Абісинії: до часу тієї телеграми не знали чим має займатися Рада Ліґи, чи цілістю конфлікту, чи інцидентом в Уаль-Уаль. Тепер відомо, що або Рада займеться тільки тією одною справою, або Італія зовсім скине з себе відповідальність. Мусоліні поставив на деннім порядку питання відносин між Італією і Ліґою Націй.

НОВИЙ ІНЦИДЕНТ: 60 УБИТИХ.

ЛЬОНДОН, 29. 7. ПАТ. „Ню Йорк Таймс" повідомляє з Аддіс-Абеби про новий поважний прикордонний інцидент у Валькаїт в північній Абісинії між італійцями й абісинцями. Італійські війська мали перейти в Еритреї кордон і таборувати здовж ріки. Абисинці мали змінити біг ріки, змушуючи італійців ліквідувати табор та шукати води. Абісинці мали окружити й напасти в ночі на італійців. „Ню Йорк Таймс" подає число вбитих італійців на 40, абісинців на 20 вояків.

Ту вістку потверджує спеціяльний звітодавець льондонського „Таймса", зазначуючи, що той інцидент мав місце перед тижнем і щойно тепер вістка про нього появилася у пресі.

ВІЙНА В ТРЕТІМ ТИЖНІ ВЕРЕСНЯ.

ПАРИЖ, 29. 7. ПАТ. „Л' Еко де Парі" повідомляє з Льондону, що британський уряд дістав інформації про те, що італійський експедиційний корпус зачне збройні ділання в третім тижні вересня ц. р. Супроти того британський уряд буде противитись у Женеві кожній спробі проволоки. Також Рузвельт буде неофіційно співділати з Ліґою Націй, щоб запобігти війні.

ПАПА ПРО АБІСИНСЬКО-ІТАЛІЙСЬКУ СПРАВУ.

ЧІТТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО. 29. 7. ПАТ. Вчора, з нагоди 65-ої річниці смерти Юстіна де Якобіса, папського леґата в Абісинії, папа виголосив до ватиканських достойників промову, в якій заторкнув італійсько-абісинські справи. Папа заявив, що треба вірити в Христовий мир та вірити, що не станеться нічого такого, що було би незгідне з правдою, справедливістю й милосердям.

АБІСИНСЬКИЙ КОМУНІКАТ.

АДІС-АБЕБА, 27. 9. ПАТ. Абісинський уряд оголосив комунікат, в якім стверджує, що італійська преса навязує свою пропаґанду до згаданої промови цісаря підчас його побуту в Гарар у травні ц. р. Італійська преса — кажеться у комунікаті — не вдоволяється закидуючи цісареві ненависть до чужинців, але підсуває теж слова, які видаються смішними і неможливими для всіх тих людей, що знають цісаря Абісинії.

ВАСИЛЬ МАКОВСЬКИЙ. 20)

ҐМІНД.

ТАБОР УКРАЇНСЬКИХ ЗБІГЦІВ І ВИСЕЛЕНЦІВ У ЧАСІ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 1914—1918.

Спогади зперед 20-ти літ.

Наприкінці 1915 року, такий був між лікарями розподіл праці:

шпиталь № 1. — для внутрішніх недуг, орд.: д-р Рудзік,

шпиталь № 2. — для внутрішніх недуг, орд.: д-р Сисак,

шпиталь № 3. — для внутрішніх недуг, орд.: д-р Бріске,

шпиталь № 4. — для діточих недуг, орд.: д-р Трешневський,

шпиталь № 5. — для хірурґічних операцій, орд.: д-р Анчелік,

шпиталь № 6. — для поліжництва, орд.: д-р Френклівна,

шпиталь № 7. — для внутрішніх недуг, орд.: д-р Штернберг,

шпиталь № 8. — для внутрішніх недуг, орд.: д-р Менассе,

шпиталь № 9. — для діточих недуг, орд.: д-р Маршаль,

шпиталь інфекційний № 1. — пятнистий тиф і менінгітіс, орд.: д-р Ціпановський,

шпиталь інфекційний № 2. — віспа, дифтерія, красуха, орд.: д-р Мисуля,

шпиталь інфекційний № 3. — одра, орд.: д-р Вітошинська,

шпиталь інфекційний № 4. — одра, орд.: д-р Марітчаківна.

До помочі в кожному шпиталі були приділені медики і медички. Вони також візитували всі бараки перед полуднем кожного дня від 8. до 11. години, потім з полудня від години 2. до пятої. Кого вважали недужим, скермовували до дижурного лікаря; дижур був безупинний, як ніч, так день. Важко недужих відсилали дижурні лікарі до відповідних шпиталів; лекше хворих лічено в амбуляторіях, яких у цілому таборі було сім. Кожна амбуляторія складалася зі ждальні й ординаційної світлиці, вивінованої у найпотрібніші ліки й інструменти. При трьох інфекційних шпиталях були так звані експектанції, де приміщувано недужих, в котрих ще не розвинулася явно заразлива недуга. Кожний без вийму лікар мав право й обовязок справджувати якість і скількість харчів, приймати і перевірювати жалоби на харчі, списувати протоколи і їх з своєю гадкою пересилати управі. Були це права виборені і далекосяглі, та мабуть найуспішніші у боротьбі з нечесністю ріжних доставців та куховарів, якщоб усі лікарі хотіли ними як слід користуватися. Але — так не було. Були лікарки і лікарі, котрі виразно відмовлювались приймати харчеві жалоби:

„Це до мене неналежить. „Ідіть собі з тим до управи, або на інспекцію..."

Не хотіли „виставлятися", себто наражуватися на лиху „марку", тому, що не всі члени управи дивилися на такі лікарські протоколи „добре", без прихильної для харчевої консорції постави.

Також з дуже великою резервою користувалися декотрі лікарі правом — записувати по власній добрій гадці і волі кожному недужому чи кволому по пів літри молока на день. І за це право велася боротьба кілька місяців, заки намісництво на них пристало. Хоч щоправда, лікарі і з тим мусіли числитися, що скількість молока була дуже обмежена, а потребуючих властиво цілий табор.

Окремішню й особливу увагу присвячено пятнистому тифові, хоч його форма у ґміндському таборі була розмірно лагідна, при 20—25 відсотках смертности. Була це недуга „модна", у проявах і наслідках щойно досліджувана. Лікарі, медики і сестри-жалібниці у тифозних шпиталях ходили одіті у спеціяльні однострої, просто в них — як нурці — позашивані. В якому бараці стверджено хочби один випадок пятнистого тифу, брали вісім людей, що сусідували з лежанкою занедужавшого, негайно до дезинфекції, а сінники з соломою палено. У десинфекції людей стригли, обмазували нафтою, опісля купали. Коли ж в якому бараці появилося кілька тифозних заслабнень, відокремлювано цілий барак кільчастим дротом і обставлювано вартою, щоби зараза не пішла в табор, а людей всіх з усіми річами піддавали основній десинфекції. Тих відокремлень і десинфекцій, як вогню люди боялися. Втікали, крилися по іншим баракам, всіми вигадливими способами від них усувалися. Одні одних затаювали і скривали. Тим то й зрозуміло, яка це була „сизифова" праця боротися в таборі з пошестями.

Крім десинфекцій, були уладжені для людей дві великі, безплатні купальні, одна під орудою медика Русина, друга — Фастмана. Маґазин з постіллю, шматтям і всіми шпитальними матеріялами та приладами був під управою окремого

Засоби й можливости розбудження і плекання людської енергії.

Стаття відзначена на конкурсі „Діла“.

Енергія — це чудодійна, творча сила, якої конечно потрібно до розбудови всіх ділянок життя, до поступу кожної одиниці, а через те й загалу. Чим більше її маємо, тим кращі будуть наші осяги. Всі знаємо, що ввесь світ в ошалілому темпі переганяється в здобуванні якнайліпших осягів у всяких напрямах і що деякі народи дійшли до небуденних здобутків. А ми — українці? Огляньмося поза себе: що осягнули й надбали за довгі віки ми — численні діти землі, що тече медом і молоком? І тут приходиться нам почервоніти і зі соромом ствердити, що ми стоїмо в загальнім розвитку, головно економічнім (який є підставою всього), далеко позаду в порівнанні з іншими народами. В чому-ж річ? Чи ми нація нежиттєздатних лінтаїв? Ні, з цілою певністю ні! Тільки ми спочиваємо ще в якомусь тяжкому летаргу, а всі наші життєві здібности, енергія, підприємчивість, уміння й відвага „зачинати з нічого“ дрімають у нас приспані та здавлені надмірним сентименталізмом. Не буду розводитися над тим, що спричинило такий стан серед нас, бо це могло би бути темою до окремої цікавої статті. Головне те, що крайна пора отрястися з цього отупіння, найвищий час розбудити та зужиткувати приспані таланти, що так рідко серед нас проблискують. Крайня пора зрозуміти величезне значіння енергії — тої сили, яка спонукує людину творити, додає завзяття у змаганнях, не позволяє покинути раз зачатого діла. Вірю, що хто глибоко передумає цілу цю справу і зрозуміє її вагу, той раз на все перейметься ідеєю плекання й розбудження енергії у себе і в свойому окруженні. Ця справа повинна стати в нас одною з найбільш пекучих і приєднати собі якнайширші маси громадянства.

Тепер треба застановитися над засобами й можливостями розбуджування людської енергії. Можуть бути ріжні погляди щодо поодиноких точок, але мабуть усі погодимося на одному, а саме, що передумовиною плекання й розвитку енергії мусить бути здорове тіло та здорова душа. З власного досвіду знаємо, що коли нам щось долягає або нездужаємо, робимось апатичні, ліниві, просто тратимо, як-то кажуть, охоту до життя. Можна добровільно уникати такі явища, гартуючи й по змозі гігієнічно плекаючи свій організм. — Погляньмо в історію. Народи, що прикладали велику вагу до фізичного виховання, займали й займають передові місця.

Загально принялося у нас поняття, що спорт і взагалі фізичне виховання забирають багато часу (за багато, щоб ним могли займатися люди, які працюють на життя, або багато вчаться) і багато грошей. Якеж непорозуміння! Передусім розбудім у собі трошки більше всесторонности й безпосереднього зацікавлення деякими справами. Напевно ніхто не візьме за зле солідному урядовцеві поважної установи, як він присвятить якусь вільну годинку милому та здоровому спортові в товаристві своїх найближчих або знайомих. Ніхто не скаже, що ученик або студент марнує час, коли, виконавши всі свої обовязки, присвятив його спортові чи руханці.

Незвичайно мило вразило мене, коли минулого року в зимі стрінула я в парку нашого найбільшого вуглевого підприємця, як він зі своїм молоденьким сином пнявся на лещетах під гору, а відтак весело, як два ровесники, мчали обидва в долину. Я довший час була зворушена тою картиною, бо то чи не вперше у своїм житті бачила я чоловіка перетяженого працею, що з такою молодечістю і радістю відсвіжував свої духові й фізичні сили. Скільки життєвої радости, оживлення й охоти до чину черпають ті, що пробують своїх сил у спорті та любуються рухом на свіжім воздусі! До цього спорт наглядно виробляє відвагу, скору орієнтацію, певність себе і віру в свої сили.

Одначе є пори року або й обставини, в яких неможливо займатися спортом, є особи, яким спорт міг би пошкодити. Щож тоді робити? Треба виробляти в собі замилування до руху на свіжому воздусі, а домашня руханка і щоденний прохід досконало заступлять брак спорту. Зокрема треба присвятити більше уваги домашній руханці, цій попелюшці серед відмін руханкових вправ, яка не потребує багато часу, не спричиняє ніяких коштів, а є незвичайно пожиточна й доступна для кожного. Щож це таке та домашня руханка? От просто виконання кількох глибоких віддихів, кількох загальних рухів рано й вечором при відчиненім вікні, що побуджують обіг крови. Приспішений обіг крови спричинює живішу переміну матерії, а через це скріплює здоровля і побуджує енергію. Домашня руханка повинна стати у всіх молодих, дорослих і старших обох полів такою самою привичкою і просто обвязком, як щоденне вмивання.

Це є побіжний, найприступніший для всіх нарис фізичного виховання, як підложжя для розвитку енергії. Не менш важне є внутрішне, духове підготовання до цієї справи. Добрий настрій, оптимізм, віра у свої сили, запевнюють половину успіху в зачатому ділі. Тимчасом у нас стрічаємося переважно з пригнобленими обличчями, зі зневірою в кращу будучність. Правда, обставини не такі, що обіцювалиб та заохочувалиб, але чи пригноблення й огірчення причиняться до поправи положення? Навпаки, це найтрудніші перепони в хочби найлекшому замірі.

Кожна людина потребує для рівноваги настрою по умовій чи фізичній праці час до часу приємної і веселої розривки, яка відтягнулаб її бодай на часок від щоденних турбот. І тут великим удогідненням є добре зорганізоване товариське життя. В тім напрямі можемо брати собі приклад з американців, англійців, чи німців. Ці народи мають величезне зрозуміння праці, а попри це незвичайно розвинений змисл доброго гумору. І може саме це почуття гумору та вдоволення з кожної дрібнички позволяє їм віддаватися так всеціло, 100%-ово праці чи розривці. Тоді вислідй дуже вдоволяють. Праця, виконана з охотою і запалом, є все куди більше й вартісніша від праці, зробленої без зрозуміння „на відчіпне“.

Саме тому конечно повинна кожна верства суспільности, ба навіть кожна професія зокрема закладати свої клюби чисто товариського

✝

о. д-р Василь Левицький

Мітрат, Апост. Протонотар, Тайний Шамбелян Його Свят. Папи Римського, Крилошанин Єпископської Консисторії в Перемишлі, Кустос, Просинодальний Іспитовник і т. д.

по довгій та важкій недузі, принявши Найсьв. Тайни, упокоївся в Бозі дня 28. липня 1935. в 69 р. життя і 47 р. священства.

Похорони зачнуться в понеділок 29. липня в год. 5-ій попол. в церкві св. Спаса (Преображенській) при вул. Краківській. Після Служби Божої, яка відбудеться у вівторок 30. липня ц. р. в год. 8 рано в церкві св. Спаса, слідує перевіз тлінних останків до Миколаєва н/Дн. до родинної гробниці.

РОДИНА.

управителя — німця; речі видавалися на письменні розпорядження лікарів. Ходила чутка, яка донеслася до таборової управи, що при тих асиґнатах і видачах ділялися великі, хоч дуже хитро замасковані, зловживання. Були людці, що при великій „посвяті“ для недужих, не забували і за себе. Баракові передовики були під гострою відповідальністю обовязані про кожний випадок підозрілої недуги і смерти донести негайно дижурному для кожної секції лікареві, а той мусів, як стій, піди до бараку, випадок перевірити і видати розпорядження, що з недужим зробити. В разі смерти, лікар списував посмертний акт і видавав карточку, яку санітарна служба відносила до душпастирського уряду, а тіло відношено до трупарні біля кладовища. Аптику вели два фахові аптикарі: управителем був поляк, покійний вже тепер Вітовт Маньковський, — помічником його аптикар Вольф.

Годі не признати, що як управа бараків, так і віденське намісництво, хоч торгувалися, то ніколи не отягалися, ані не скупили, коли річ ішла про витрати на ліки, шпиталі і десинфекції. Найбільш труднощів при поборюванні пошесних недуг було від самих виселенців, через їх невіжество і забобонне упередження, супроти яких були безсильні всі відчити і поуки. Хоч і тут не минулося у виїмкових випадках без злоби:

„Нехай все вигибає... нехай буде як найбільш недуг... щоби лиш раз те все скінчилося...“

Появилася в таборі і — трахома. Привезли її з Босні. Неймовірна, хоч правдива річ виявилася при обслідживанні тієї страшної недуги: Наш мужик, поучений одним сербом, навмисне заразився тією недугою, тому, щоби не йти до війська. А то, трахома була одинокою недугою, яка безумовно виключала військо; та не виключала — сліпоти.

День 20. листопада був в історії табору одиноким, рекордовим: в тому дні вмерло у таборі сто людей. В якому жахливому відношенні стояла смертність наших людей до словінської і хорватської, досить сказати, що наших в тому дні вмерло десятеро, а тамтих — девятьдесятеро, з чого більшина — самі діти. Там бували такі хорватські родини, яким вимерли в таборі всі (від пять до десять) діти.

Не перeминалися теж безупинні зміни і в лікарсько-медичному зборі. При кінці падолиста 1915 року відїхав до краю д-р Трешневський, в половині грудня — д-р Мисуля. На їх місце прийшли: д-р Окуневська-Морачевська, д-р Невестюк і д-р Людмірський. На місце д-р Маритчаківни, прийшов д-р Нахт.

Д-р Ціпановський — не зважаючи на всі колоди які йому валено під ноги, і на власний інтерес, — вистояв на становищі до кінця, хоч кілька разів вносив свою резиґнацію, не для іншої як для тієї цілі, щоби були прийняті його ради, перестороги і вимоги, що торкались здоровности табору. Коли хоч частинно що виторгував, відкликував свою резиґнацію і далі тягнув тачку на тій важкій, лиш перед Богом і совістю відповідальній роботі — берегти і рятувати здоровля і життя обездолених виселенців.

Та не тільки одному д-рові І. Ціпановському, належить нині після двацятьох літ признання за його повну посвяти працю для добра батьківщини і свого народу. Він передував ревністю, знанням і совістю в виконуванні обовязків; те одне лишилося у памяті. Але годі заперечити, що не лиш він, але й інші всі лікарі чи медики, яких доля поставила в тому часі на сторожі найбільшого людського добра, бо життя і здоровля наших воєнних виселенців хоронили те добро, як знали — найліпше. У віддалі часу в памяті затираються всілякі людські хиби і промахи, без яких не було й не буде на світі людини. Людину переживають лише добрі діла і змагання. А таким добрим збірним ділом і змаганням цілого лікарського кола, яке тоді разом з усіми трудилося в ґміндівському таборі над підтриманням фізичних і духових сил виснажених і пригноблених українських виселенців, була саме та неусипна боротьба з жахливими заразами і недугами, які виселенців десяткували, — усіх лікарок, лікарів та їх помічниць і помічників, що нині майже всі дійняли лікарського щабля. У таборі карались крім наших, ще й полуднево-словянські виселенці. Та лікарі в кожному виселенцеві бачили тільки свого ближнього, Якому в потребі несли в прислузі свою працю і своє найкраще знання. Цей коротенький спогад тих на все минулих і на все безповоротних часів, перебутих за час світової війни в ґміндівському таборі, хай для всіх, що в ньому названі і неназвані, буде виявом подяки за всі їх чесні труди і за всі пакости, які їм, при виконуванні їх обовязків, нераз може й неслушно довелося зазнати. У темряві забуття гине і маліє все, що відемне; до вічности і традиції поколінь переходить лиш те, що гарне і гідне наслідування.

І такою взагалі була праця всіх лікарів і санітарів у таборі українських виселенців в Ґмінді в часі світової війни 1914—1918. (Далі буде.)

характеру. За невеликою вкладкою мали би члени домівку (залежно від висоти цієї вкладки), де сходилися би у вільній порі на гутірку, обговорювання фахових справ, читання лектури, що поширювалаб їх світогляд. При тім пізнавалиб себе ближче, виробляли би в собі ініціятиву, почуття солідарности і приязнь. Зединені так в один фронт почувалиб за собою силу і певність в успіхи своєї праці. Такі клюби несуть за собою всесторонні користи, яких ми навіть не догадуємося, ми — що не закушали ще направду такого життя. Зовсім мимовільно набирає людина певности себе й розмаху, коли почуває, що не є сама, що за нею стоїть більший гурт прихильних людей, готових в кожній хвилині її допомогти.

При клюбах повинні творитися ріжні секції, які відповідалиб зацікавленню членів. Головно при засновуванні клюбів для молоді слід на це звернути увагу. Бо якщо енергія має розвиватися, рости й маємо її якнайліпше використати, то треба звернути її у відповідний бік, у сторону зацікавлення даної одиниці. В іншому разі енергія пригасає, марніє, а далі зовсім не проявляється.

Велике значіння в розвою одиниці та її здібностей має спершу дім, а відтак школа. Вже від наймолодшого віку повинні батьки пильно слідкувати за здібностями і за зацікавленням своїх дітей, а коли вони не виступають поза межі загального права, по змозі повинні без ніяких застережень помогти до якнайвищого розвою та здібностей, а вже ніколи не ставити перешкод. Всі добрі батьки на світі є однакові: бажають для своїх дітей виїмкової долі й під кожним оглядом виїмкового виріжнення зпоміж загалу. Нераз з великої любови звихають життя власним дітям, бо не все бажання дітей покриваються з бажаннями батьків. Напр. батьки хотять дати синові високу освіту, а тимчасом син зовсім занедбується в науці, бо цікавиться, скажім механікою і найрадше пішов би до якоїсь фахової школи або варстатів, щоби з цілою енергією і замилуванням присвятитися вибраній праці. В такім випадку було би промахом силувати хлопця до книжкової науки, бо ані він, ані ніхто інший не мав би з цього ніякої користи. Зате коли його відповідно попровадити й заохотити, він міг би стати непересічним ремісником, вартісним громадянином, людиною, з якою всі числяться. Та щоби так могло бути, треба вкорінити в себе безмежну пошану до чесної праці, яка вона не булаб, треба перестати соромитися її. Тоді напевно не буде серед нас стільки безробітної інтелігенції, стільки безробітних селянських синів, які вже соромляться вернутись за плуг або працювати в сільській кооперативі, бо вони „студіювали"...

Дальшим засобом розвою енерґії є відповідна, добра лектура. Лектура, яка розвивалаб уяву, показувалаб нові дороги й можливости, лектура, що описує теперішні часи, побідні змагання з тяжкими обставинами, лектура, що додає відваги. У нас майже нема цього роду письменницької творчости. Якщо не можна видавати окремих книжок, то нехай хоч кожний часопис помістить раз на тиждень направду гарний і відповідний змістом фейлетон, або повістевий додаток. Тоді такий часопис збільшить круг своїх читачів і причиниться до популяризації доброї справи.

При цьому не треба забувати за село, основу української нації. При помочі лектури й відданої праці сільської інтелігенції можна значно оздоровити відносини на селі, поліпшуючи його добробут відповідним вихіснуванням господарки та домашнього промислу, розбуджуючи свідомість і гідність селян.

То-ж берімся до свідомої й тверезої праці над собою, не даваймо дрімати нашій енерґії, не лишаймося позаду останніх!

Львів, 2. II. 1935. Наталка Мороз.

Ювилей тихого нар. робітника.

50-ліття священичої і 33-ліття місіонарської праці о. М. Шкірпана

Серед бразилійських пралісів, в українських кольоніях півд. Америки, працює вже 33. рік тихо й непомітно 68-літній тепер старець о. Маркіян Шкірпан ЧСВВ, що цього року святкує 50-ліття свого вступлення до Чину СВВ. Уроженець Лемківщини, що у 18. році життя ввійшов, скінчивши гімназію в Новім Санчі, на новіціят оо. Василіян. о. Маркіян Шкірпан після 11 літ священичої праці виїхав у 1902 р. до Бразилії, де аж до 1930 р. був настоятелем василіянської місії на цілу Бразилію. В Бразилії нема мабуть українця, що не знав би постаті того тихого й ревного душпастиря, що зріс — можна сказати — тісно з історією української еміграції в тій далекій країні. Коли він прибув туди — наші поселенці мешкали ще в шаласах розкиненими гуртками серед пралісів, до яких не було ні доріг ні доступу; обманені несовісними агентами, вони гірко бідували, а про свою церкву й читальню не було й мови. Нині, коли по українських кольоніях у Бразилії скрізь Нар. Доми й церкви, коли люди читають свою книжку й часопис, коли діти вчаться у рідній мові а вся бразилійська українська еміграція тісно звязана з Рідним Краєм і мішно реагує на події в ньому — заслуга в цьому ділі в першу чергу о. Маркіяна Шкірпана, що й по нині не покидає своєї праці. Свідомість значіння цього священика й громадянина повинна бути від українців Старого Краю найкращим йому ювилейним дарунком (а).

Новий стан у совітській літературній політиці.

Навіть література дістає напрямні з уряду

„Літературная Газета" з 20. ц. м. повідомляє, що 7. ц.м. рада наркомів СССР відбула спеціяльне засідання у справі літературної продукції Совітів. На цій раді скритиковано суворо дотеперішню діяльність Держвидаву в ділянці белетристики й визначено для дальшої праці на цьому полі такі напрямні:

Поставити вищі мистецькі вимоги до творів белетристики, що на будуче друкуватисьмуть та не друкувати віднтепер меншевартісного хламу; підвищити наклади видань клясиків, щоб вони пройшли в широкі маси; поправити технічну сторінку видань — зразки, папір, фарбу, переплет, вивінування; навязати тісніший контакт з читачем та достроювати продукцію можливо до справжнього попиту; видавати точно часописи; притягнути до тіснішої співпраці союз совітських письменників; у продажі книжок брати більш як досі під увагу свобідний ринок, щоб у вільній торговлі найшлося якнайбільш книжок.

В звязку з цими вирішеннями ради наркомів та відповідною вступною статтею, містить „Літературная Газета" й інтерву з головним директором Держвидаву Накоряковим. Цей потверджує правильність усіх доручень ради наркомів, але додає, що у всьому видавничому „балагані" завинили багато й совітські письменники, що не виконали у 60 відсотках на 100 своїх контрактів з Держвидавом. Зрештою Накоряков обіцяє достроїтись до вказівок та показати, що Держвидав доріс до своїх завдань.

Як з цього бачимо, і на фронті літератури в совітах не дуже добре.. (а).

Повітове Сок'льське Свято в Золочеві.

В неділю 21. липня ц. р. відбулося в саді Філії „Просвіти" вдатне Повітове Сокільське Свято в Золочеві. На святі виступили сокільські гнізда зі Золочева, Олеська і Почапів.

Точно в 3. год. відкрив свято голова місцевого Т-ва „Сокіл" проф. Волошинович-Вацик коротко, але ядерною промовою, в якій підчеркнув велике значіння тіловиховних вправ для фізичного й морального відродження нації та візвав соколів до інтенсивної праці над собою в дусі сокільського гасла „*Все в перед — всі враз!*". По відкритті відбулася дефіляда сокільських відділів перед Старшиною, а відтак програмові виступи сокілок та соколів під умілим проводом голови олеського гнізда д-ра Ф. Муція.

До вправ стануло 34 сокілок та 40 соколів, яким пригравала дута орхестра Т-ва „Сокіл" у Золочеві під проводом свого капельника п. Поважука. В програму свята входили вправи вільноруч, на приладах і вежі соколів, які випали зовсім удачно. Дуже гарні були вправи на коні золочівських соколів, де небезпечні перескоки викликували загальний подив і бурю оплесків. Также удачні були вежі соколів з Олеська. Руханкові продукції сокілок під проводом п. З. М. Мудрої вийшли незвичайно гарно. Ефектовними були особливо вправи вільноруч (танок, плавання, мяч) та хоругвками. Під ритмічним та естетичним оглядом прегарні були теж вправи сокілок серпами, виконані в народніх строях. Особливо гарне враження полишив на учасників національний танок „Журавель" та ритмічна інтерпретація слів „Видиш, брате мій...", яку вперше так гарно виконали сокілки в Золочеві.

Свято, яке пройшло з повним моральним та матеріяльним успіхом, покінчено відспіванням сокільського гимну.

—о—

Перед повною незалежністю Ірляндії.

ОСНОВНА ЗМІНА КОНСТИТУЦІЇ.

ПАРИЖ, 29. 7. ПАТ. Агенція Аваса повідомляє з Льондону: „Сандей Діспеч" пише, що ірляндський уряд приготовляє два законодатні акти великої ваги: 1) знесення становища генерального губернатора, що репрезентує короля, 2) повну реформу конституції незалежної держави Ірляндії, що буде передбачувати знесення присяги на вірність та права апеляції до королівської приватної ради. В такий спосіб незалежна держава осягне свою мету повної свободи та цілковитого відділення від Англії. Нові закони мають предложити парляментові 30. X. по відновленні праць парляменту.

—о—

Німеччина хоче африканських кольоній.

ЛЬОНДОН. 29. 7. ПАТ. „Дейлі Телеграф" повідомляє з Йоганнесбурга, що в південно-західній Африці в останних часах доходить до непорозуміння між британськими й німецькими громадянами. Комісія покликана до конституційних справ дістає щоденно жалоби. Дійшло до того, що в деяких більших містах зірвали відносини між німцями й анґлійцями. Причиною тих подій є почуття неспокою, викликане німецькою аґітацією, щоб Німеччині привернути африканські кольонії.

Нові методи большевицької пропаганди закордоном.

ПРАГА, КАП. Комуністичний письменник Рудольф, який недавно розійшовся з Москвою, заторкує у чехословацькій пресі справу зміни системи комуністичної пропаганди закордоном. На його думку метою большевицької тактики викликати погляд у закордонних урядів, що комінтерн припинив свою пропаганду в інших краях. Офіційно мають скасувати закордонні секції Комінтерну, комуністичні партії закордоном мають погодитися з лівими партіями та припинити пропаганду. Але в суті річи саму пропаганду припоручили т. зв. Професійному Інтернаціоналові (Проф. Інтерн.) та т-вам приятелів совітської Росії, як організаціям найбільш до того завдання відповідним. Таке саме завдання припоручено теж масонській організації відомій під назвою „Ліга Прав Людини".

З організаційного руху.

Повітовий Народній Зїзд у Дрогобичі.

Дня 22. липня ц. р. відбувся в Дрогобичі Повітовий Народній Зїзд при участи 124 представників 48 громад, серед яких переважали громадські волосні радні. Голова Пов. Народнього Комітету д-р С. Витвицький, привитавши присутніх на Зїзді гол. секретаря УНДО п. В. Целевича і члена Центрального Комітету п. Зиновія Пеленського, зложив звіт про вислід самоуправних виборів. Ця справа вже була предметом нарад окремого зібрання волосних радних. Опісля наведено вибір нового Повіт. Нар. Комітету, якого головою став знову д-р Стефан Витвицький, а в склад Комітету увійшли пп.: д-р Іван Блажкевич, Володимир Городиський, Володимир Ільків, адв. Кузик, Стефанія Левицька, Антін Максимович, о. Малецький, о. Мекелита, дир. Петро Новосельський, Михайло Перхун, д-р Савойка, Василь Яців.

Реферат про необхідність нашої участи у виборах і про головні постанови нової виборчої ординації виголосив п. В. Целевич.

На запит п. Антона Максимовича вияснив п. Целевич, що сучасні відносини внутрі польської держави і міжнароднє положення вимагають безумовно присутности У.П.Р. в польськім соймі. П. Зиновій Пеленський вказав на значіння У.П.Р. для закордонної пропаганди.

Після того приступив Зїзд до дальшої точки, а саме визначення кандидата на посла Дрогобицької Землі. Референт тієї точки з доручення Повітового Народнього Комітету **п. Антін Максимович** переповів хід нарад тогож Комітету 19. липня ц. р., у висліді яких **поставлено кандидатуру голови П.Н.К. д-ра Стефана Витвицького.** Оклики „Слава" і загальні оплески, які знялися на салі, були відповідю на те предложення. Референт торкнувся опісля головних рис діяльности кандидата, який у часі наших визвольних змагань з доручення Уряду заступав за кордоном українську справу, а після подій з 1923 р. вернувся до краю і, не падаючи духом, як рядовик станув до чорної буденної праці в дрогобицькім повіті. Під його умілою кермою з року на рік зростають наші культурно-освітні та економічні установи, а під його політичним проводом зростає національна й політична свідомість українського населення в повіті. Найбільш промовистим виявом успіхів тої праці було величаве кооперативне свято в Дрогобичі дня 25. липня ц. р., в якім взяло участь 15.000 людей. Після поставлення внесення голова Зїзду передав провід заступникові голови д-рові Блажкевичеві. На його запит **Зїзд приняв поставлену кандидатуру через аклямацію,** після чого д-р Блажкевич заявив, що в повіті перейде певно тільки кандидатура д-ра Витвицького, якого знає майже кожна селянська хата. Необхідність тої кандидатури підкреслював в дальшій дискусії **п. Василь Яців і дир. Новосельський,** після чого д-р Витвицький заявив, що кандидатуру приймає.

При кінці нарад учасники Зїзду, селяни і священики, ставили низку запитів у справах господарських, на що відпоручники Ц.К. УНДО подали вичерпуючі відповіди.

Повітова нарада в Городку.

В четвер 18. липня ц. р. відбулася в Городку повітова нарада, скликана Повітовим Народнім Комітетом УНДО. Нараді проводив голова ПНК о. Микола **Думанський,** парох Добростан. Секретарював м-р прав Евсевій **Пащак.** На нараді виголошено два реферати, а саме: о. М. Думанський зложив звіт з ходу нарад Народнього Комітету в дні 6. липня ц. р. та познайомив учасників з резолюціями Народнього Комітету, а потім б. посол д-р Степан **Біляк** виголосив реферат про політичне положення українського народу і про постанови обовязуючої виборчої ординації. Після обох рефератів розвинулася дискусія, в якій всі промовці заявилися за участю у виборах. На внесення п. Івана **Піська,** селянина з Керниці, рішено одноголосно взяти живу участь у недалекій виборчій кампанії і піти до соймових виборів під проводом Центрального Комітету УНДО.

Повітова нарада в Бродах.

Повітовий Народній Комітет у Бродах скликав на день 28. липня ц. р. повітову передвиборчу нараду брідського повіту. Не зважаючи на жнива в полі, явилося на нараді 51 найчільніших громадян з повіту, які репрезентували 23 громади брідського повіту. Нараді проводив голова Пов. Нар. Ком. **д-р Теодор Жолнірчук,** адвокат у Бродах, секретарював дир. місцевого Українбанку п. **Гриць Павлюк.** На нараду прибув делегат Центр. Комітету УНДО б. посол д-р **Степан Біляк** зі Львова, який виголосив півторагодинний реферат про політичне положення українського народу та про обовязуючу виборчу ординацію до сойму й сенату. Референт представив дуже живо міжнароднє положення в Европі та в звязку з цим положення українського народу на всіх його землях і вказав на важку відповідальність та обовязки галицьких українців у сучасній добі. Серед тих обставин галицькі українці мусять здобути собі вплив на хід публичних справ на українських землях і тому повинні взяти участь у недалеких соймових виборах.

В дискусії над рефератом забирали слово: б. посол **Олекса Вислоцький** з Гаїв Дідковецьких, сел. **Іван Матвіїв** зі Смільна, сел. **Степан Шманда** з Разнева, дир. **Павлюк,** адв. д-р **Жолнірчук** та о. декан **Гр. Микитюк.** — На внесення о. дек. Микитюка рішено однодушно взяти участь у виборах та висказано повне довіря проводові УНДО. До цього становища прилучився також п. **Роман Шумський** з Конюшкова, який заявив, що хоч не є членом УНДО, то вважає, що теперішня виборча акція УНДО є доцільна, що українці повинні взяти у виборах участь та приєднати до праці у виборчих комітетах також українських громадян з інших політичних угрупувань.

Після дискусії приступлено до організування місцевих виборчих комітетів, з тим, що керму виборчої акції на терені брідського повіту обняв Пов. Нар. Комітет у Бродах під проводом адв. д-ра Жолнірчука і дир. Павлюка.

Перепачковування зброї до Франції.

ПАРИЖ, 29. 7. ПАТ. „Ле Матен" у телеґрамі з Гавру повідомляє про нову аферу перепачковування зброї до Франції. Кілька днів тому приїхав на двірець у Гаврі бельґійський ваґон, в якім мали бути скрині з глиняними рурами. Ті скрині вивантажили на тягарове авто, що мало їх перевезти до Парижа. В дорозі поліція притримала авто й превела ревізію. Виявилося, що в усіх скринях були скоростріли. Щоденник твердить, що у вивантажених нещодавно в Руен 60 скринях, у яких мали бути сталеві рури, теж була зброя

Колійн знову творить уряд.

ГАҐА, 29. 7. ПАТ. Аальберсе зрезиґнував з місії створення кабінету. Королева Вільгельміна повірила нині рано місію створення позапарляментарного кабінету кол. премієрові Колійнові. Колійн місію приймав

ГАҐА, 29. 7. ПАТ. Колійн правдоподібно запропонує королеві задержати теперішній склад кабінету з дуже невеликими змінами.

—o—

Складна політична ситуація у Греції.

АТЕНИ, 29. 7. ПАТ В політичних колах сподіються в найближчім часі вияснення ситуації. Говорять про можливість відложення речинця плебісциту. В найближчих днях скличуть Національні Збори. Премієр Цальдаріс поставить на Зборах питання довіря. Рахуються з можливістю реконструкції кабінету, навіть кружляють поголоски про можливість димісії Цальдаріса.

—o—

Бандити схопили журналістів.

ПЕКІН, 29. 7. ПАТ. Недалеко Пао-Чанґ на північний захід від Калгану ґрупа бандитів схопила двох журналістів: анґлійця Ґарет Попеса і німця Герберґа Мілера. Журналісти їхали автом з Пекіну до Дольонова в Монґолії. Шофер, москаль, зразу теж був у руках бандитів та пізніше його звільнили й він завтра має приїхати до Калгану. Бандити домагаються окупу 100.000 долярів.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Італійська фабрика зброї виробляє тепер між ін. літак до бомбордування, що може осягнути скорість 440 км. на годину та летіти на висоті 10.000 метрів.

— Китайська преса пише, що в районі Лян-Сіен у провінції Гопей, яку навіяла повінь, добули 100 трупів.

— Вчора відкрили у Брюссель міжнародній освітній конґрес. У конґресі беруть участь представники 23 держав. Учасників конґресу привітав від бельґійського уряду міністр освіти Борес.

— В Барцельоні і цілій провінції продовжили стан облоги до 28. серпня ц. р., а виїмковий стан у цілій Еспанії до 13. жовтня.

— До Брюссель приїхав румунський престолонаслідник князь Михайло.

— У Валенції (Еспанія) вязничний лікар припоручив дати кільком вязням лік на прочищення. З необережности дали їм отруї. Двох вязнів згинуло, двох важко хворих.

—o—

НОВИНКИ

— **Хор греко-католицької церкви у Празі.** Старе бажання праської греко-католицької парафії увінчалось успіхом, бо недавно засновано хор греко-католицької церкви. Парох о. В. Гопко просить всіх парафіян, що можуть співати безплатно, стати членами хору. Потрібно ще багато добрих голосів. Хор надає своїм завданням велике значіння, бож репрезентуватиме не лише церкву, але й нарід з його старовинною традицією. Проби відбуваються двічі у тиждень: у понеділок і суботу від год. 20. в Празі І., Аненська площа ч. 4. (Дім Катол. Тов.).

— **„Отаман Пісня"** — це назва нової песи М. Чирського. У песі змальована визвольна боротьба українського народу. „Отаман Хмара", як довідуємось, принятий до репертуару театру ім. Тобілевича.

— **Львівська хроніка.** Злодії дістались до помешкання інж. Людвика Ебнера при вул. Театинській і забрали мужеське і дамське футро, мужеський плащ, два убрання, дамський костюм, столове накриття на шість осіб вартости 5.000 зол. — Поліція арештувала Катерину Лесів за крадіж біжутерії, яку відпродувала Ф. Помпахові і Максові Ляскому. Обох спільників теж арештували. — В неділю пополудні 26-літня служниця Марія Круль, замешкала при вул. Кльоновича 16, напилась денатурованого спірту під дверима комісаріяту при пл. Марійській ч. 10. Причиною самогубства — перетомлення життям. Служницю відвезли до її помешкання. — У понеділок рано привезли до загального шпиталю у Львові 35-літнього селянина Совінського з Малехова, якого пробив ножем Лещишин.

— **Краєва хроніка.** У Ставчанах коло Львова замасковані бандити увійшли через вікно в ночі зі суботи на неділю до помешкання Й. Михальського і забрали валізку з річами та плащ. Бандитів сполошив Михальський, який прокинувся зі сну і вийшов до їдальні. Один з бандитів стріляв до нього, але не поцілив і після того бандити втікли. — У Рісній Польській застрілився в понеділок рано поліцай Й. Кавала, який працю-

вав дотепер у повітовій команді поліції у Львові. Що було причиною самогубства — невідомо.

— **Заповіт бріджиста.** Недавно помер у Льондоні завзятий бріджист Генрі Вілям Беррі. Своїм партнерам двом жінкам і одному мужчині Беррі записав у заповіті по 10 фунтів штерлінгів, щоб купили собі на память якунебудь річ. В останніх 10 роках всі троє сходились два-три рази на тиждень у помешканні Берра і грали бріджа. Після його смерти всі троє рішили зійтися бодай раз у рік і заграти в трійку бріджа.

— **Охорона литини мілюнера.** Великий американський мілюнер Джон Джек Астор, якого майно оцінюють на три міліярди франків, має невбиякий клопіт. Минулої пятниці народився син. Батько побоюється, щоб його синка не схопили гангстери, як це сталось зі сином відомого летуна Ліндберга. Тому рішив, щоб синка перенесли на корабель Астора, як тільки закінчать переводити ремонт. А покищо біля колиски з литиною стоять у день і вночі міцні сторожі та агенти.

— **Мілюн фляшок до Абисинії.** Чехословацькі фабрики фляшок дістали велике замовлення від Італії на фляшки до вина і мінеральних напитків. Фабрики обовязані доставити Італії понад мілюн фляшок у дуже короткому часі. Ці замовлення тісно стоять з доставами напитків для італійських військ у східній Африці. Збільшений виріб фляшок вплинув на поправу положення у чехословацькім промислі, який дав працю безробітним кваліфікованим у цій ділянці робітникам.

— **Подружа вірність.** Старшину аргентинського корабля „Президент Сарміенто" Ешаверана, який одружився щойно минулого року, вислали в подорож довкола світа. Його дружина робила заходи, щоб її теж дозволили їхати з мужем. Одначе уряд відмовив тому, що закони Аргентини не дозваляють, щоб жінки їхали военними кораблями. Молода дружина таки поставила на своїм і виїхала першим кораблем з матірю та 2 місячним сином у подорож за мужем, з яким буде зустрічатись при кожнім причаленні корабля до пристані. Перша стріча молодих подруг була в Льондоні, тепер вірна дружина поїхала до Гельсінґфорсу, куди на днях прийде муж на кораблі „Президент Сарміенто". Чергові стрічі обох подруг будуть в Копенгагені, Гамбургу, Бульонь, Севіллі і Казабланці.

— **Льондон — центром моди.** За останні чотири роки Льондон став „світовим центром моди" побиваючи в цій ділянці Париж. Ще в 1934 р., коли Париж безвідкличмо устійнював моду, в Льондоні працювало ледви 22.000 робітників у цій ділянці, англійки платили майже сім мілюнів фунтів штерлінгів французьким фабрикантам за білля, косметику та інші люксусові речі. Тепер у Льондоні працює у цій ділянці 58.000 робітників, а виіз цих товарів обнизився до 2 мілюнів. Оборот англійських робітень з модними товарами доходить до 100 мілюнів фунтів штерлінгів і зріс на 30 проц. До того льондонські ціни нижчі від парижських. Тому деякі французькі фірми закладають свої філії в Англії, а покупці їдуть купувати до Льондону. У Льондоні зосереджується 90 проц. цілої торговлі брилянами.

— **Автомат з мороженим.** В Англії будують по вулицях автомати, які подають мороженe. Такий автомат злядив Джемс Сміт з Сосворта. Інститут гігієни устійнив, що мороженe в автоматі зберігає свіжість чотири дні. Ці автомати користуються великим успіхом. Один продавець мороженого над морем замовив двіста автоматів.

— **Чорні списки у Парижі.** Комуністи розліпили у Парижі оголошення з покликом, щоб їхні члени уважливо слідкували за діяльністю „ворогів народу", які задумують захопити владу. В оголошеннях наведено списки провідників „Вогненного Хреста" та організації „національних оборонців" після дільниць, з яких вибрано по кільканадцять прізвищ і подано їх адреси. Комуністи запевняють, що вони не накликують до індивідуального терору над членами національних організацій.

— **Трагічна смерть сина-спортовця на очах батька.** На летнищі в околиці Гіонгіеш трапився вчора трагічний випадок. Юрій Странескі, 25-літний студент прав у часі іспиту на летуна злетів разом з літаком з висоти 20 метрів та згинув на місці. Свідком смертельного упадку молодого спортовця був його батько, що приїхав на летовище приглянутися іспитові сина.

— **Ріжні вісти.** Частина православного духовенства Арабії, невдоволена вибором архиепископа Гимотея єрусалимським патріярхом, склала протест. — У жовтні прийде до Праги делеґація большевицьких журналістів з ревізитою за поїздку чехословацьких журналістів у Москву. — У Будапешті продали на лiцитації майно одного дентиста, який мав більшу лябораторію. Аптикарі повідомили владу, що отрутою, яку продали на ліцитації, можна булоб отроїти 150.000 людей. Влада веде слідство. — Підчас ювилейних торжеств король Юрій V дістав привіти від 1.100 товариств та орґанізацій. — У Ксантені над Реном при розкопках знайшли печери і клітки для звірят з II. віку. — Вмирає 76-літній диктатор Венезуелі ген. Гомець. Побоюються, що по його смерти дійде до заворушень.

— **Справлення помилки.** В статті про „Нашу Торг. Школу" у Львові „Діло" ч. 196 пропущено ось такий уступ: „Велика дяка належиться від „Школи" нашій кооперації для загального закупна і збуту, обеднаній в „Центросоюзі", яка о-податкувалася в хосен школи і від літ її матеріяльно та морально підпомагає, що дало Школі спромогу так гарно розбудуватися".

—o—

ВІДГУКИ ДНЯ.

Кому сум, а кому жах.

Кожному прикро, коли небо затягнеться в чорні, сірі, а навіть у білі хмари. Галичина має так мало сонця, що кожний його промінчик іде на вагу золота. А золота ним так дуже треба, не тільки для тіла, але й для душі. Від княжих часів змінилося в нас підсоння — вічно хмари і хмари, дощ і дощ. Колись у Винниках давився виноград — нині бараболі ледви доходять, колись місто Львів мало доставляти князеві стільки й стільки бочок вина — нині мешканцям доставляє хіба „наказ заплати".

Може ще колись буде ясіше — в нашу добу кожне літо стидається за свою назву.

Возьмім сьогорічне...

Травень заповідав поворот зими, червень давав надію на весну, а липень переносить нас гадками в часи, знавця вин Ноя, коли сорок днів і сорок ночей лилася вода з небесних потоків на голови тодішних грішників.

Направду збирав нераз острах, чи часом не повториться передісторія і ми не опинимось на Високім Замку... по шию в воді. Тоді щойно завидилиб ті, що мають відпустку в серпні, тим, що виїхали в гори на липень. Адже Говерля, Піп Іван ,чи інша Сивуля ще довго булиб безпечним захистом, підчас коли ми у Львові давно годувалиб раків.

Недиво, що львовяни ходили в липні як бузьки по Спасі. Ні усміху на змізорованім лиці, ні іскорки в запалих очах. З обілялою від дощу течкою під пахою бігли попід мур з бюра, де трохи сухо — на пальцях, де більша баюра — на запятках, і так якось добивалися до своїх хат.

Але непомірно суміліші, більш пригноблені були солом'яні вдівці. Щодня з увагою директора „Пім"-у розглядали зрання небо, чи припадково не випогоджується, а коли побачили клапоть блакиті — раділи як малі діти.

— Може Вовя дасть погоду! — віт'хали по пожно.

Але клапоть блакиті ховався за хмарами, з тих хмар починав росити докучливий дощ. Тоді хвилева усмішка зникала, як той клапоть блакиті з лице закривали хмари безвихідного смутку.

Сходилися по каварнях і хвалили свої жінки.

— Моя жінка, кажу вам, страшно ощадна. Капелюх купить тоді, аж я її примушу до цього.

— А моя знов господиня. Прищільнує, обшиє, облатає. Подумайте, коли я при освідчинах упав перед нею на коліна, то заки освідчився — пришила мені ґудзик до камізельки.

Отак хвалять, виносять під небо і — з журою на те небо поглядають.

— Нині „Пім" заповідав погоду!

— Дав би Бог!...

— Дав би Господь!...

— Ая!...

Одного дня явився при столику молодий жонатий.

— Панове! Не розумію, чому вам так залежить на погоді?! Бріджа так само добре грати в дощ, а до приятельки ще ліпше...

— Недосвідчена людино! — скричали на нього. — Адже, коли дощ, то на селі тяжко вдержатися, а як тяжко вдержатися, то жінка... чуєте! — жінка може вернутися!

Недосвідчений з жаху онімів...

Галактіон Чіпка.

До Свята Молоді у Станиславові.

СПРОСТУВАННЯ.

Станиславів, 24. VII. 1935.

Просимо помістити отсе спростування на звідомлення п. Б. Л. у Вашім шановнім щоденнику з дня 4. VII. 1935, ч. 174, п. н. „Спортові висліди зі Свята Молоді в Станиславові":

1) Неправдою є, що „організатори не приготовили біжні, ні поля до метів", а правдою є, що ще перед початком свята біжня й поля до метів були належно приготовані.

2) Неправдою є, що „організатори оправдувались, буцімто не купили вапна до значення біжні", натомість правдою є, що закуплено на ту ціль 200 кг. вапна й біжню позначено якслід впору. Не з вини організаторів, що по дефіляді 3.000 людей знаки частинно були затерті.

3) Неправдою є, що „не було навіть зазначеної при бігах мети", натомість правдою є, що такі лінії вже перед початком бігів (себто по дефіляді) зазначено наново. Доказом вище сказаного можуть бути хочаб знимки підчас дефіляди, на яких виразно видно визначення.

4) Неправдою є твердження, що „деякі члени „Пролому" краще визнаються на організації спортової частини", а правдою є, що „Пролом" не організував ані одної такої імпрези дотепер і не займається легко-атлетичною ділянкою.

5) Неправдою є, що „до змагань почали підготовлятись ледви на кілька днів перед змаганнями", а правдою є, що підготова йшла місяцями, мимо того, що змагуни Українського Спорт. Союзу завсіди постійно тренують.

6) Неправдою є, що старшину „Пролому" запевняли, що змагань у копаному мячі не буде", натомість правдою є, що ніхто, ані організатори спортової частини, ані Комітет Свята Молоді з „Проломом" в цій справі не говорили. Копаний мяч був вставлений у програму свята вже на першому засіданні спортової комісії. На ділі „Пролом" і так не міг би був узяти участи в грі, бо на кілька хвилин перед початком змагань у коп. мячі вернувся саме з другого гриша, де розгривав змагання за мистецтво Б. кляси Стан З. О. П. Н.

За Комітет Окр. „Свята Молоді": Д-р Ю. Олесницький, Д-р Володимир Хомин. — За рух.-спорт. секцію С. М.: Заславський, Андрухович Ярослав. — За О. К. Укр. Спорт. Союз: Інж. Ілько Попович, О. Ясеницький.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

В. Садовський: РОБОЧА СИЛА В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ УКРАЇНИ. Варшава 1935. Праці Українського Наукового Інституту, том 26., стор. 152 вел. 8.

Остап П. Білозерський: НАПЕРЕДОДНІ. Історична повість з передмовою Л. Нигрицького. І. частина. Львів 1935. Українська Бібліотека ч. 31. Видав І. Тиктор. Стор 128 з кольоровою окладинкою Е. Козака.

Ів. Сній: ЕЛЕКТРИКА АБО ГРОМОВИНА. V. част. науки фізики з 17 образками. Львів 1935. В-во „Самоосвіта" ч. 68. Стор. 32.

Дописи.

ЗОЛОЧІВ.

За урухомлення Районової Молочарні. Вже від березня ц. р. ведеться в золочівськову повіті досить інтенсивна підготовна праця для урухомлення в Золочеві Районової Молочарні. Висліди тої праці була молочарська анкета, яка відбулася 22. VII. в Золочеві в салі Т-ва ім. Шашкевича. Зі звіту головного організатора п. Юліяна Сабата довідалися присутні, що зорганізовано і відбуто 36 поїздок до 19 доокодичних сіл повіту в яких здекляровано доставу 3.000 літрів молока денно. Справа грошевих удїлів натрапляє на поважні труднощі, бо з причини голодного передновку і загальної господарської скрути село не є в спроможности зложити одноразово повну квоту на вписове. Та проте удалось організаторові зібрати 108 зол. на рахунок вписового. Присутні представники 13 сіл рішили скликати в половині серпня цього року основуючі збори кооперативної молочарні, а до цього часу організаційний комітет мусить зібрати по селах заяви членства і вписове, щоб остаточно при кінці серпня урухомити Районову Молочарню. В тій цілн скріплено та змінено особовий склад організаційного комітету, в склад якого між ін. на місце о Пришляка вибрано д-ра Ваня, а на місце п. Бровки Р. — п. Яновича. Присутній на нараді представник „М. С." інж. Хроновят давав фахові й вичерпуючі виснення щодо способу ведення такої молочарні, підчеркуючи при цьому, що справою молочарською однаково мусить цікавитись і споживча кооперація, і „Сільський Господар".

ВОЙНИЛІВ.

Місія у Войниловї, пов. Калуш. До вибраних громад, що мали щастя мати в себе цього року св. Місію, належить містечко Войнилів. Св. Місія відбулася в днях 9.—19. липня ц. р. під проводом оо. Редемптористів: о. ігумена Ван де Мале й о. Зенона Ковалика зі Станиславова. Вечором 9. липня з процесією при звуках дзвонів зближилися оо. місіонарі до церкви, де о. декан Л. Зарицький зложив їм привіт на порозі церкви й передав церковні ключі. Відтак о. Ігумен Ван де Мале виголосив першу місійну проповідь та заповів порядок цілої місії. Через брак місця у старенькій церкві і великий натовп людей позамісцевих всі майже науки відбувалися на дворі. Порядок був такий: рано в 6. год. вже оо. місіонарі читали Служби Божі і в год. 8. була вже перша місійна наука; опісля були ще дві або одна співана Сл, Божа і в год 11. друга наука того самого змісту, що перша, для тих всіх людей, які не були на першій; в год. 14. три дні, а саме в середу, четвер і пятницю, була катехизація для шкільних дітей; в год. 19. був молебен до Пресв. Серця Ісусового, а відтак велика місійна наука. Дня 13. липня почали оо. місіонарі місійну сповідь дітей; а св. Причастя відбулося торжественно в неділю. Також в суботу 13. липня відправив о. Павло Тацький (неопресвитер) першу свою співану Службу Божу, на якій о. місіонар у своїй науці вказав на велич священичого стану. По Сл. Божій було благословення, себто стискання голов і роздача образців. У неділю 14. липня зачалася сповідь для всіх парохіян, почавши від найстарших мужчин і жінок; остання сповідалася молодь. В неділю пополудні відбулося благословення дітей від 10 літ до найменших, що були при грудях матерей. По благословенні був похід довкруги церкви тричі дітвори при співі пісень, а на кінець роздали оо. місіонарі всім дітям образці, як памятку св. Місії. Вечором у понеділок о. Ковалик виголосив дуже гарну проповідь, потім відправлено т. зв. „Чин перепросьби" перед освітленими Найсв. Тайнами, виставленими в монстрації. Ця проповідь зробила на людей дуже велике враження, бо майже 1.500 людей клячало на колінах перед Евхаристійним Ісусом і перепрошувало Христа за всі нанесені йому зневаги так, що ввесь нарід розплакався в голос. Тої памятної хвилини ніхто з присутніх не забуде до смерти. Подібне було в четвер освітлення образа Матері Божої Неустаючої Помочі й обхід кругом церкви, в часі якого виголошено відповідну науку, яка теж зробила велике враження на слухачах. Незважаючи на погану погоду, на богослуженнях і проповідях все було багато людей, які з побожністю приходили навіть із сусідніх сіл, щоб послухати Божого слова. Прикладом для місцевих парохіян була інтелігенція, яка все майже першою була в церкві. З духовною поміччю приїзджали всі кондеканальні священики на просьбу о.декана Зарицького, так, що в останній день св. Місії приступило до св. Причастя около 1000 людей. Підчас цілої місії приступило до св. Причастя 3 900 людей. Ті поважні числа св. Причастей дають найліпший доказ, з якою ревністю і посвятою працювали оо. місіонарі підчас св. Місії. Підсас місії заложили торжественно оо. місіонарі Брацтво Матери Божої Неустаючої Помочи, до якого вписалося 410 членів. Десятого дня, у пятницю 19. липня, було надзвичайне свято. В год. 10. відспівано з діяконами Сл. Божу (співав місцевий хор під проводом п. Т. Олійника). По Сл. Божій посвячено місійний хрест і в 1. год. почався похід. На переді їхала бандерія, убрана в козацькі строї, за нею йшли процесії з цілого деканату і люди чвірками, далі йшла дута орхестра, хор і священики з цілого деканату. На кінці несли хлопці гарно прибраний місійний хрест, а за хрестом ішли далі люди. Порядок робили оо. місіонарі і впорядчики. Похід перейшов головними вулицями Войнилова. Одначе погода і на кінці св. Місії не сприяла, бо в половині походу впав рясний дощ; але всі зорганізовані члени і священики з хором витревали у поході. Хоч це був будний день, то зібралася така маса народу, що начислювано понад 5.000 людей. По дощі закопано величавий місійний хрест. О. Ковалик виголосив проповідь, підчас якої весь нарід приріг виректися діявола і його слуг, отже й сектантів та вірно служити Христові. Також вказав о. місіонар, що той хрест має бути живою памяткою св. Місії і що на кожнім парохіянинові Войнилова тяжить обовязок збудувати церкву на тім новім місці, де закопано місійний хрест. В год. 6. була ще остання прощальна проповідь о. ігумена, в якій він подякував усім присутнім за чисельну участь у місійних науках і подав спосіб та заохотив витревати у всіх постановах, зроблених підчас місії. Декан о. Зарицький теж подякував оо. місіонарам за їх працю в його парохії і за переорання тої ниви, яка почала заростати бурьяном. В год. 8. веч. з радістю на душі, що праця не даремна, виїхали оо. Редемптористи до Станиславова. Св. Місія вповні вдалася, за що належиться щира подяка оо. місіонарам, о. деканові, як також усім священикам, що причинилися до звеличання цього свята.

Учасник св. Місії.

СПОРТ.

З ОКРУЖНЬОЇ ЛІГИ.

До змагань за мистецтво Окружньої Ліги допущено недавно стрийську Погонь так, що тепер Окр. Ліга складається з 11 дружин. Стрийська Погонь розіграла вже два змагання за мистецтво Окр. Ліги: 27. п. м. виграла з Лехією 2:0 і 28. п. м. програла з тою самою дружиною 2:3. З того видно, що Погонь є тепер дружиною сильною і займе певно в табелі мистецтв не - останнє місце.

Ситуація України далі дуже тяжка, тимбільше, що на 6 змагань, які її ще чекають, має два виїзди: до Ряшева і до Стрия. В найближчу неділю (4. VIII.) грає Україна у Львові зі стрийською Погонею, в неділю 11. VIII теж у Львові з Ресовією.

ЗАКОРДОННИЙ СПОРТ.

СПАРТА І ФЕРЕНЦВАРОШ У ФІНАЛІ ЗА ЧАШУ СЕРЕДУЩОЇ ЕВРОПИ.

Сензаційний меч Спарти з Ювентус-ом, розіграний 28. п. м. у Базель (Швайцарія), закінчився несподівано високою перемогою чехів. Були це — як відомо — треті змагання обох дружин, які мали рішити про те, котра з них буде змагатись у фіналі за чашу середущої Европи. Чехи перемогли 5 : 1 та вели вже до перерви 3 : 0. Одинокі ворота Ювентус-а стрілив з карного Манті. Суддював відомий англійський суддя Фоґ. Публики було тільки 7.000 осіб

Друга рішальна зустріч, з якої мав вийти другий фіналіст, відбулися на віденськім стадіоні у Пратері на очах 60.000 платних видців. Австрія, що-правда, перемогла Ференцварош 3 : 2, та це не вистало, щоб знівечити минулонедільну невдачу з Будапешту, так, що Ференцварош, маючи краще відношення воріт, входить до фіналу, в якім змагатиметься зі Спартою. Змагання і реванж обох клюбів відбудуться вже в днях 1. й 8. серпня ц. р.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 30. VII. год. 8. веч. „Якби я хотіла".

Театр Ріжнородностей.

Вівторок, 30. VII год. 8. веч. „Авантура в раю".

Середа, 31. VII. год. 8. веч. „Панна холода з даху" — премієра.

Кіна.

АДРІЯ: „Вигнанець" (Льон Шаней).

АПОЛЬО: „Наварана" і „Володарка Лібану".

АТЛЯНТИК: „Катастрофа Челюскіна".

ВАНДА: „Погубний чар" і „Стріча у Відні".

ГРАЖИНА: „Весняна парада" (Ф. Ґаль).

КАСІНО: „Дружина в оголошення" і „Сховане щастя".

КОЛІСЕЙ: Нечинне.

КОПЕРНИК: „Від вечора до півночі".

МАРУСЕНЬКА: „Біробіджан" і „Іскор".

МІРАЖ: „І що дальше сіра людино".

МУЗА: „Гра змислів".

ПАКС: Нечинне.

ПАЛЯС: „Велика княжна" і „Готелевий хлопець".

ПАН: „Коли кохання панує — смерть відпочиває" і „Були собі два гільтаї" (Льоерль і Гарді).

РАЙ: „Весела Зузанна" (Ліяна Гарвей).

СВІТ: Нечинне.

СОНЦЕ: „На дні океану" і ревія „Війна з бабами".

СТИЛЕВИЙ. „Зводиниця" і ревія.

УТІХА: „Бог Діонів в крилами бандитів" і ревія.

ХИМЕРА: Нечинне.

Закордонне радіо.

Вівторок, 30. липня 1935.

Віден (506,8) 17.30 Пісні. 19.45 Симфонічний концерт. 22.10 Популярна музика. **Брно** (325,4) 20.30 Бокаччо — оперетка. **Кошиці** (259,1) 18.30 Концерт. **Прага** (470.2) 12.30 Квартет. 18.00 Оперетові арії і вальчики. **Париж** (1648) 20.45 Камеральний концерт. 22.50 Танкова музика. **Кенігсвустергавзен** (1571) 20.10 Веселий концерт. **Букарешт** (364.5) 20.15 Симфонічний концерт. **Будапешт** (550,5) 17.00 Концерт квінтету. 21.30 Концерт. **Міляно** (221,1) 20.40 Фридерика — оперетка. **Рим** (420,8) 20.40 Всячина. 22.00 Концерт солістів.

Середа, 31. липня 1935.

Відень (506,8) 17.30 Італійські пісні. 20.10 Святочний концерт. 22.10 Популярна музика. **Прага** (470,2) 12.30, 15.00 Концерт. 16.30 Сальонова музика. **Берлін** (356,7) 18.00 Музика і спів. **Кенігсвустергавзен** (1571) 12.00 Концерт. 18.00 Пісні. 22.30 Нічна музика. **Букарешт** (364,5) 17.00 Концерт. 21.05 Радіоконцерт. **Міляно** (221,1) 20.40 Джіокондо — музична комедія. **Палерно** (531) 20.45 Камеральний концерт. 21.50 Оперова музика.

Львівське радіо.

Вівторок, 30. липня 1935.

6.30 Ранішня авдиція. 6.50 Грамофонові плити. 8.25 Практичні вказівки. 11.57 Сигнал часу. 12.03 Метеорольогічні вісти 12.05 Полудневий денник. 12.15 Мала орхестра. 13.00 Хвилина для жінок. 13.05 Музика при чорній каві. 15.15 Біржа. 15.25 Експорт. 15.30 Купуємо-продаємо. 15.50, 20.00, 22.20 Грам. плити. 16.00 Скринька П. К. О. 16.15 Концерт солістів. 16.50 Балтик з лету птиці. 17.00 Для дітвищ і живців. 18.00 Полювання на морських хижаків. 18.10 Хвилина поезії. 18.15 Польща співає. 18.30 Технічна скринька. 18.40 Сільва рерум. 18.45 Мельодії зі звукових фільмів. 19.05 Програма на черговий день. 19.15 Рекламовий концерт. 19.30 Трансмісія з Варшави. 19.50 Актуальна гутірка. 20.10 Сальонова музика. 20.45 Вечірний денник. 20.50 Картини з життя колишньої і теперішньої Польщі. 21.00 „Паяци" — опера. 22.30 Спортові вісти. 22.40 Легкі англійські пісні.

Середа, 31. липня 1935.

6.30 Ранішня авдиція. 8.25 Практичні вказівки. 11.57 Сигнал часу. 12.05 Полудневий денник. 12.15 Для дітвищ і живців. 13.00 Хвилина для жінок. 13.05 Оперова музика. 15.15 Біржа. 15.25 Експорт. 15.30 Мала орхестра. 16.00 Гутірка для жінок. 16.15 Народня музика. 16.50 „Дівчина з кабарету" — гумореска. 17.00 Камеральний концерт. 17.25 Камеральна орхестра. 18.00 Веселий скеч. 18.15 Польща співає. 18.30 „Котяча мама". 18.40 Сільва рерум. 19.05 Програма на черговий день. 19.15 Рекламовий концерт. 19.30 Легкі пісні. 19.50 Світ сміється. 20.00 Літературні хвилини. 20.10 Легка музика. 20.45 Вечірний денник. 20.55 Картини з життя. 21.00 Концерт з творів Шопена. 21.40 Зі спогадів про Пілсудського. 21.40 Народні пісні. 22.00, Спортові вісти. 22.10, 23.05 Мала орхестра.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25—5.27 зол.

Нім. марка 1·70—1·76, фр. франки 34·85—35·00, шв. франки 172·50—173·00, фунти стерлінги 26·15—26·30, австр. шілінги 99·00 — 101, чеські корони 21·40—21·80, рум. леви 30·00—32·00, діри 39·00—42·00.

Золото: Доляри 9·05—9·10, Франки фр. 34·40—34·80, Дукати 82·00—82·75, Корони 36·20—36·80, Рублі 4·60 — 4·70. 1 гр. зол. 5·924.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·50, Фльорени 0·85, 1 гр ср. 0·07—0·08.

Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Т. К. З. 43·50—45·00, 5 проц. дол. Б. Г. 53·00—54·50, 4 проц. Зол. Б. Г. 41·50—43·00, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 44·50—46·00, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 50·50—52·00, 4 проц. Б. Г. К. 61·00—64·00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62·00—65·00, 4 проц. позичка м. Львова 46·00—47·50.

Преміївки.

Долярівки 52·50 — 54·00, Інвестиційна 106·00—108·00, Будівельна 43·00—44·50.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 29. липня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла дес.	2·30 зол.
1 кг. масла експорт.	2·30 „
1 л. молока	0·14 „
1 л. сметани	0·65 „
1 к. яєць	2·90 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Тенденція на масло, яйця і сметану вдержана, на молоко слаба,

Маслосоюз повідомляє, що від 29 VII. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 50 дкг.	за 1 кг.	0·80 зол.
Мол. однор. кури І. кл.	„	0·80 „

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.